

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР БУДВА

Прва сједница Општинске конференције СКЦГ Будва

СЕКРЕТАРИЈАТ И КОМИСИЈЕ

Избором предсједника, секретаријата и радних тимова Општинска конференција је завршила рад. У Секретаријат су избрани следећи чланови: Миленко Дујовић, Крсто Ворега, Вука Марковић, Стево Стјепановић, Тодор Зец, Урош Грејовић, Иво Јовановић, Мило Јовановић и Гојко Мариновић.

Другови Томо Кнежевић, Рафаиловић, Милош Ђорђевић, Војо Љубановић и Крсто Марковић изабраны су у Надзорни одбор. Секретарну комисију чине чланови Поро Грговић, Божо Јанчић, Мијо Марсанчић и Крсто Вукотић. У Комисију за развој Савеза комуниста изабрано је пет чланова, и Александар Чабреновић, предсједник, Жарко Пламенковић, секретар, Павле Вујовић, Димитрије Јовановић и Трипко Матовић. Комисију

за друштвено-економске односе чине: Веселин Јовановић, предсједник, Миленко Шљиванчанин, секретар, Будимир Пешић, Бранко Радоњић, Љубо Лучић, Иво Калештровић и Жарко Миковић. У Комисију за рад са омладином изабрани су Светозар Радуловић, предсједник, Вукашин Марковић, секретар, Вуко Медиговић, Вово Франичевић и Душан Ђураповић, а у Комисију за општенародну одбрану Душан Ратковић, предсједник, Никола Башковић, секретар, Саво В. Станишић, Нико Јовановић и Томо Мартиновић.

За секретара Секретаријата Општинске конференције Савеза комуниста изабран је други чланови Миленко Дујовић.

Др Миљан Радовић:

ДУГ КОМУНИСТА

СОЦИЈАЛНЕ РАЗЛИКЕ могу угрозити основне постулате нашег друштвено-економског развоја, па су комунисти дужни да се енергично заложе да би конкретно утврдили њихове узорке и пронашли најбољи пут и начин на који се те разлике могу што прије уклонити — рекао је у свом излагању делегат Централног Комитета СК Црне Горе на I Општинској конференцији СК Будва Др Миљан Радовић. Те социјалне диференције нарочито су дошле до изражaja на овом подручју и зато пред комунистима општине Будва стоји необично тежак и сложен задатак.

Радовић је истакао да тај задатак будвански комунисти могу са успјехом да изврше, јер је стекао утисак да су њихова идејна и политичка стремљења правилна и руководство треба да ова стремљења каналише у позитивном смјеру, пошто се изврши критичка анализа досадашњег рада и утврде конкретне концепције будуће активности.

Посебно се задржао на питању солидарности између развијених и неразвијених

општина, развијених и неразвијених мјесних заједница, истичући да принципи солидарности нијесу поштовани у односима између богатијих и сиромашнијих крајева, иако је опште познато да су ови први стекли то богатство улагањем знатних новчаних средстава од стране друштва у велики број привредних и инфраструктурних објеката.

С обзиром на то да туризам постаје водећа привредна грана у нашој Републици, то је и она посебно заинтересована за што бржи развој ове регије у квалитетном и квалитетном смислу, па ће се даљим улагањима наставити, јер за то постоје сви услови.

Стипендирањем потребних кадрова из читаве Републике општина Будва обезбеђује у првом реду свој туристички просперитет у квалитетном смислу и, истовремено, помаже осталим, привредно неразвијенијим општинама да се што већи број њихових ученика успјешно укључи у даље школовање, стручно оспособљавање и усавршавање.

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА II ◇ БРОЈ 14. ◇ БУДВА 1. ФЕБРУАР 1973.

ЦИЈЕНА 1 ДИН.

Енергично против социјалних разлика

У Будви је 23. јануара одржана прва сједница Општинске конференције Савеза комуниста Црне Горе, којој поред чланова и гостију, у име Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе присуствовао Др Миљан Радовић. Централна тема о којој се расправљало била је: „Социјалне разлике у нашим условима и проналажење мјера и метода разрешења њиховој отклањању.“ (С обзиром на њен значај, посвећујемо јој трећу страну у листу).

У материјалима за Конференцију и у уводном излагању секретара Дујовића јасно су прецизирани узроци настанка социјалних неједнакости. Земљишна рента, створена улагачијама шире друштвене заједнице, уместо у друштвене фондove, сливала се у цепове приватника. Недомаћинско пословање Скупштине општине

довело је до тога да се у корист приватника отуђи 80 плацева из национализованог или општедруштвеног земљишта, на којима су низаде виле, где су фабриканти „бижеле индустрије“ стварали вишкове. Приватне занатлије, превозници, таксисти, а нарочито грађевински предузимачи, имали су на овом подручју уносан посао.

Ови посљедњи, радећи на више градилишта и израђујући притом радну снагу која нијесу плаћани порез у општини где су стварали капитал.

Говорећи о овој теми, многи чланови Конференције замјерили су што су многе појаве и појединци остали анонимни и безимени, што се, уместо одређених имена, употребљавају неодређене замјенице. Стево Стјепчевић је истакао да је било нужно поменути имена оних који су добили плацеве, како би се имала представа о њима, да је требало дати образложење, то јест мотивације под којима су их добијали, као и обавијестити Конференцију шта је све на тим плацевима саграђено. Он је, такође, подвукова да није требало издатке на име хонорарног рада, презентације, реклами и репреса за годишњи одмор приказивати у маси, пошто се у таквим случајевима не зна колико је која радна организација имала у томе удјела, односно, да ли су и колико поједини издаци били оправданi.

Саме парцеле, с обзиром на њихову локацију, омогућавале су стварање социјалних разлика, јер су различито плаћане — рекао је Јован Станишић. Стамбена питања рјешавана су по оној народној: „Ко је близи олтару, боље попа чује“, тако да су одборници и други људи од утицаја много лакше рјешавали своје проблеме, што нијесу били

у стању радници с ниским примањима, без обзира да ли су посједовали земљу или не.

У дискусији су учествовали Крсто Вукотић, Саво Кујача, Ацо Андрић, Нико Ђураповић, Лука Ђураповић, Томо Мартиновић, Крсто Ворега, Стијепо Грговић, Петар Врбица, Милан Радовић, Шћепо Бурић, Урош Грговић, Радован Мильанић и Мило Медиговић. Сви они су се у начелу сложили да у будуће грађевинско земљиште треба уступати путем конкурса, али да, при томе, обавезно треба издвојити неке категорије раднике. У првом реду мисли се на one с ниским примањима који би, ако би учествовали на конкурс, били побијеђени од стране оних са више новца, који најчешће не рјешавају своје стамбено питање, већ граде кућу за одмор или издавање туристичких картица. Требало би радницима с ниским примањима омогућити да путем слободне погодбе добују до пристојног крова над главом, односно да ријеше своје стамбено питање.

Оно што највише охрабрује јесте чињеница да се већ ради на сузбијању насталих разлика и да се у тој највишој назиру први успјеси. Новим пореским мјерама биће онемогућено досадашње богаћење, а друштвени договори и самоуправни споразуми о запошљавању, кредитирању и стипендирању ученика и студената, усклађивању личних доходака и

други, који су били већ донесени и усвојени, или су у текућем елиминисању настале девијације у овим врло ојективним друштвеним обласцима. Формирањем Фонда солидарности за рјешавање стамбених питања, помоћи ће социјално угроженим и незбринутим, а и радне организације с ниском акумулацијом биће у могућности да преко овог Фонда обезбеде станове за своје раднике. Наравно, уз ово ће се израдити и критеријуми ко-

ФОРМАЛИЗАМ

Да би избегла формализам од којег је патила Општинска конференција у старом саставу, нова је, већ на првој сједници, увела једну „новину“ — читавих петнаест минута бирала је — записничара! Толико је Пословници предвиђено да може највише да говори један учесник о једној тачци дневног реда, па макар се радио и о тако важној теми као што је она токућа о социјалним разликама.

иће омогућити објективну подјелу станови.

Конференција је за предсједника изабрала Милана Митровића, радника Хотелског предузећа „Свети Стеван“.

Саво ГРЕГОВИЋ

Узгред забиљежен

„ГОВОРНИЦА“

Општина конференција Савеза комуниста Србије је на својој сједници Пословници у њему предвидјела да се дискутант говори за то одређене говорнице. Та одредба одмах је кришена и свако је дискутовао са свога мјеста. Име, говорнице у салама је било.

ИЗЛЕТ У ШПАНИЈУ

Секретаријат Општинске конференције Савеза комуниста осудио је скривену радника Хотелског предузећа „Свети Стефан“ у Шпанију због самог излета, због трошкова за ову посјету које је предузеће требало да подмири својим фондом. У пропорукама, „путник“ су своју намјеру оставили. А по повратку из Шпаније, чланови Савеза комуниста су заједно констатовали да су биле у праву. Што би друго и могли да одлуче ако не би хтјели да сами себе казне и приморају на враћање „дотација“.

Још није одлучено да је био у праву. Фонд је осиромашени за неколико десетина хиљада динара, су без својства прављени лица и немају заступнике, а не могу ни да се —

ТАБУ

Трошкови репрезентације и издаџи за рекламије негде су оправдано високи, а негде нијесу. Да бисмо знали где су они били неопходни требало је презентирати тачне бројке и идентификовати „инвеститоре“. Међутим, за то нам није пружено прилика. „Мали бројеви“ за сада су табу. У моду је „игра“ великих бројева. Помоћу њих лакше се „напада“. Нико се, при томе, не љути, јер се нико не осјећа погођеним, нити која позива на одговорност.

ПРАЗНИЦИ ОСЛОБОЂЕЊА

Један наш читалац заједно је што Општина Будва нема један дан ослобођења и што се празник званично зове „Дани ослобођења Будве и Петровића“. Уколико се то не измијени, предложено је да се и име Светог Стефана унесе у званични назив, јер се Петровац и Будва нијесу могли ослободити да територија бивше општине Свети Стефан остане окупирана.

Очекујемо да ће и из других мјеста стићи слични захтјеви у погледу званичног назива и уношења још неког датума ослобођења. Уколико се то прихвати, постаћемо јединствени у нашој земљи. Које крив што ником оваква идеја није пала на памет у Скупштини општине Београда који је ослобођен улицу по улицу и кућу по кућу?

Два тренутка: први — У раду Конференције учествовао је и Др Милан Радовић, члан ЦК СК Црне Горе; други — Саједница Координционе комисије

МИЛАН МИТРОВИЋ

Квалификован радник Хотелског предузећа „Свети Стефан“, Милан Митровић рођен је 1931. године у сиромашној сељачкој породици. Учесник је Народноослободилачког рата. Одlikован је Медаљом за храброст и Медаљом заслуга за народ. Члан Савеза комуниста Југославије постао је 1947. године. Учествовао је на омладинским радним акцијама: на изградњи пруга Брчко — Бановићи, Шамац — Сарајево и Никшић — Титоград. Био је, такође, градитељ Фабрике машина алатника „Иво Лола Рибар“ у Жељезничку. Два пута је добио звање ударника.

Милан Митровић

Рок се приближава

Иако је још у новембру мјесецу прошле године формиран Координациони одбор, још није сакупљена предвиђена сума од 60.000 динара за изградњу спомен-дома у Кумровцу.

С обзиром на то да је крајњи рок за ову акцију 1. мај ове године, требало би да у њој учествују све привредне и друштвено-политичке организације, као и грађани с подручја наше општине, како би преузета обавеза била на вријеме испуњена.

НЕЋЕ ПЛАЋАТИ ДОПРИНОС ОД ПОЉОПРИВРЕДЕ

У циљу стимулисања развоја пољопривреде, Скупштина општина је привремено, за 10 година, ослободила плањања до приноса власнике земљишта која раније нису коришћена за пољопривредну производњу, па су ванредним трошковима оспособљена за гајење одређених култура.

ВИШЕ САРАДЊЕ У ТУРИСТИЧКОЈ ПРОПАГАНДИ

На консултативном састанку представника Туристичког савеза Црне Горе, Управног одбора Фонда за општу туристичку пропаганду и „Монтенегротуриста“, који је одржан ових дана у Титограду, разматрана су нека питања пропаганде туризма у 1973. години. Том приликом констатовано је да у будуће треба заједнички наступати на међународним сајмовима и изложбама, а не појединачно као досад, због чега су и резултати били слаби. Због одсуства координације у раду посебно су организоване изложбе црногорских ликовних уметника у Италији и Белгији, где су грађани тих земаља, које су интересовала наша културна достигнућа, питали и за услове боравка у Црној Гори. Пружене су им, наравно, само опште информације, јер није било туристичких проспеката нити информатора. Имајући у виду ова искуства, на састанку је закључено да се за пласирање нашег туристичког интересантног подручја у будуће боље користе разне културне и привредне изложбе. Потребно је ступити у контакт са екипом телевизијске серије о Црној Гори Вељка Булајића и испитати могућности њеног што бољег коришћења у земљама Европе и Америке. Ово утолико прије што се на основу досадашњих приказа у штампи и другим средствима информисања може рећи да је у питању дјело изузетног значаја које може много допринијети пропаганди црногорског туризма.

Формиран у циљу сарадње на пропагандном пољу, Координациони одбор ће се обратити Туристичком савезу Југославије и Удружењу наших радио и телевизијских

станица с молбом да се они обрате телевизијским станицама у Европи, које би требало да упуте своје екипе у Црну Гору ради снимања појединачних репортажа, информација, сторија и филмова, већ према њивом интересовању и могућностима пласмана на својим националним програмима. Очијењено је да је најефикаснија пропаганда када страни новинари и фотокореспонденти — на своју иницијативу или посредством наших представништава у иностранству дођу као гости, послије чега објављују своје утиске у виду чланака, информација и репортажа. Тај, најјефтинiji, облик пропаганде није, нажалост,овољно коришћен због тога што наше организације нијесу у довољној мјери водиле рачуна о саставу екипа и избору новина, ревија и часописа.

Било је ријечи и о томе да се у јеку сезоне организују изложбе у познатим туристичким мјестима или у највећим хотелима на црногорском Приморју које би гостима приказале комплетне туристичке могућности наше Републике. Примијењено је да туристи који бораве у једном мјесту немају могућности да се за вријеме једног или два излета поближе упознају с достијнућима, природним лјепотама и другим за њих интересантним аспектима живота у овом изразито туристичком региону. Наглашено је да је туристичка пропаганда веома значајна да би јој се и у будуће покљањала аматерска пажња, па би требало размислити о оснивњу једног научно-истраживачког центра, који би се бавио проучавањем и ефектима свих њених видова.

М. Б.

СЕМИНАРИ ЗА НАСТАВНИКЕ

И ове године, за вријеме зимског распуста, наставници су похађали семинаре из svojih stručnih oblasti. Želja organizatora bila je da se pomoći njih dopriješte poboljšajući vaspitno-obrazovni rad i primjeni načinovih metoda i sadržaja u načavno-vaspitnom procesu u osnovnoj školi.

Tako su naставници matematike i opštetehnichke o-

брavovanja prisustvovali seminaru u Budvi. U prostorijama hotela „Inter Nacional“ održan je treći zimski seminar na temu „Balkan i velike sile krajem XIX i početkom XX vijeka“. U Herceg-Novom su se sastali naставnici jezika, a organizovan je i seminar iz oblasti teorije i metodike fizičkog vaspitanja, gimnastike, plesa i moderne gimnastike, plase i

ritmike. Seminar za naставnike biologije održan je u Nikšiću, a za geografe u Uljinu.

Иницијativna organizatora je vrijeđna poхвале i пажње, али дuguje i одговор на питање: зашто се не организује нешто слично и на плану stručnog usavršavanja naставnici razredne naставe, posobno onih koji još uviјek rade u kombinovanim odjeljevima.

M. Tanović

СЕЛЕНЕ ТЕМЕ

УЗРОЦИ СОЦИЈАЛНИХ РАЗЛИКА

КАКО ЈЕ ПОДИЈЕЉЕНО 80 ПЛАЦЕВА И КАКО СУ ОНИ ПРЕПРОДАВАНИ. — МАХИНАЦИЈЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ПРЕДУЗИМАЧА. — ФИКТИВНИ УГОВОРИ. — КРЕДИТИ ЗА ВИ СЕ — СТИЦАО КАПИТАЛ! — СТИПЕНДИРАЊЕ БЕЗ ПРАВИЛНИКА. — ЗА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ — 78 МИЛНОНА СТАРИХ ДИНАРА. — НЕЗНАТНИ РЕЗУЛТАТИ НА ОТКРИВАЊУ ПРИВРЕДНОГ КРИМИНАЛА

У КОЈОЈ ЈЕ МЈЕРИ досадашње располагање грађевинским земљиштем и заобилажење институције конкурса, односно лицитације имало за посљедицу неосновано бодно појединца и ускраћивање прихода Скупштини општине, што се може видjetи из података да је само у току 1971. и 1972. године уступљено за индивидуалну изградњу 25 плацева из општедруштвених својине и 55 из национализованог земљишта. Ако знамо тржишну цијену грађевинског земљишта у вријеме, није нам тешко израчунати да је таквом појединком Скупштини општине претрпјела знатну материјалну губитаку. Није сувишно истаћи да су плацеве добијали и они који су имали комфорне станове у друштвеној својини, односно да је овим путем до плацева дошао знатан број лица у стране, која су подизала виле за привремени боравак или издавање туристичких. Посебну пажњу привлаче препродаја свако добијених плацева о чему не постоје сви подаци, па замеће потреба установљења сваког таквог случаја и преузимања одговорајућих мјера према актерима тих махинација. Било је и отуђивања зграда, односно станови из друштвеног власништва, при чему је био, очигледно, занемарен општедруштвени интерес у корист приватног!

ИЗИГРАВАЊЕ ПРОПИСА — ПРАКСА

РАЗУМИЈЕ СЕ ДА корисници друштвених имовина морају критички преиспитати досадашњу политику располагања њоме, тим првим што је она водила стварање нездовољства код појединих разних људи и грађана, односно изазивала њихово неоповјерење у нашу самоуправни систем. Контрола промета, а тиме и опорезивање не омогућавају захватање стварног вишког прихода код грађевинских предузимача, приватних угоститеља, такси службe, власника филипратских радњи.

Грађевински предузимачи су порески обвезници оних општина у којима су регистровали своје радије, док им обављање дјелатности, територијално, није ограничено, тако да им остварени доходак ван тог мјеста остаје неопрезован, што води до неоправданог ботања насиља ове дјелатности и незаконитог изbjeganja dруштvenih obaveza. Није тешко претпоставити колико се пореза утјеши када се зна обим изgradnje individualnih građevinskih objekata, а нијесу ријетки случајеви да се оваква лиција ангажују и у друштвеном секторu.

Посебно је значајно опорезивање приликом промета грађевинским земљиштем или оствarjavanja прихода по основу издавања пословних просторија у закуп. Познато је, наиме, да су ови правни послови скоро свакodnevno pravljeni fiktivnim ugovorima o iznosu kupoprodaje ili cijenama, odnosno zakupinama, што је срачунато на изbjeganja prema zaјednici.

Zbog nedoprugnosti законских rješenja, личним и сопственим средствима се под повољнијим условима оствarujujo dohodak nego u dруштvenom sektoru. Usljeđenje nepravopronavnim uslovima privređivanja dolazi do privređivanja dруштvenih sredstava u privatni sektor. U vezu s tim, namene se potreba da Sкупштина општине преispitati svoju politiku u oblasti oporezivanja individualnog rada, a нарочито u pogledu opravdanosti postojanja velikog broja privatnih ugostiteljskih radnji, претvaraњa stambenih zgrada u пословne objekte, otvaranje privatnih kaftana i odmarališta u porodičnim zgradama.

СТАНОВИ, КРЕДИТИ И СЕЗОНСКА РАДНА СНАГА

Позитиван ефекат на превазију осјетних разлика у домену стамбene politike свакако bi имало утврђивање стандарда становиšta u dруштvenim становиšta, odnosno smanjevanje садашњег права посјedovanja u privatnom vlasništvu dva veka ili tri maja stanja. Утврђivanje максимума стамбene površine po članu domaćinstva, уvođenje ekonomskih stanarišta i progresivno oporezivanje вишког prostora једино bi moglo довести do smanjevanja социјalnih неједнакosti u ovom domenu.

Формирају фонд солидарности за rješavanje stambenih problema određenih kategorija грађана, што је, иначе, предвиđeno

Акционим програмом Скупштине општине, треба да прихвате и све radne друге организације и остали dруштveni subjekti kao

ЖАОКЕ

СТИДЉИВ ЧОВЈЕК

ОСРЕДЊИ ЛИЧНИ
ДОХОДАК ПРИМА,
А ИМА:
КУЋУ, ГАРАЖУ
И СКУПА КОЛА
ДЛЕЦА МУ НИЈЕСУ
ГЛАДНА НИ ГОЛА.

*
КАФАНСКИ КИБИЦЕР
САМОУПРАВЉАЊЕ
ОДАВНО НЕ ВОЛИ
НИ ДЕМОКРАТСКЕ
ОДНОСЕ НОВЕ,
СПАС У ЧВРСТОЈ РУЦИ
ВИДИ
И СТАЛНО ЈЕ У ПОМОЋ
ЗОВЕ.

*
БОГОВИ
У НЕКИМ
ПРЕДУЗЕЋИМА
ДВОЈИЦИ-ТРОЈИЦИ
ВЛАСТ СУ ДАЛИ
А ОНИ СЕ ПОНАШАЈУ
КАО БОГОВИ МАЛИ.

*
КОЊУКТУРНО
ДАНАС ЈЕ БОЉЕ
ИМАТИ
КУЋУ НА МОРУ
НЕГО ФАКУЛТЕТ
ИЛИ ВИШУ ШКОЛУ

*
ДОКЛЕ?
У ТРГОВИНИ ЦИЈЕНЕ
ИЛЕГАЛНО ДИЖУ,
И ПОРЕД
УПОЗОРЕЊА
И ЗАБРАНА КОЈЕ
СТИЖУ.

*
МОРАЛ
ЈА ТЕБИ — ТИ МЕНИ,
А ТО ЗНАЧИ:
ЈА ПОСАО ТВОЈОЈ
ЖЕНИ,
А ТИ — ПЛАВИ
КОВЕРАТ МЕНИ!
М. П.

неодложан и заједнички dруштveni zadatak.

Код dodješivaњa кредита radnicima za podizanje porodicnih zgrada svakako ima mesta prigovoru da su oni olako dani, a katkad i za izgradnju vinskih stambenih prostora — pomognu koga se kasnije sticao kapital! Opravdane su i primjedbe koje se odose na rokove otplate i visinu kamate. Trebalj bi, naime, odobravati kraće rokove i trajatim veću kamatu, jer bi se na taj начин omogućilo brže pritičaњe predstava u fondove za stambenu izgradnju i poveljale bi se mogućnosti za dodješivaњe novih kredita.

Са становиšta stvaraњe социјalnih nejednakosti i заштita dруштvenih interesaca ne može se tolerisati prodaja stanova radnicima ispod tržišne cijene i uz nisku kamatu. Radne organizacije treba da свестrajanje sagledaju i očiјene sve okolnosti takvog raspolažanja, водеći računa o dруштvenom interesu.

Posebnu пажњу zаслужујe запошљавањe сезонske radne snage, како због начина њеног angажovanja, тако и због незавиднog и подређенog положајa u procesu rada i korisnjevača samoupravnih prava i права iz radnog односа.

Potrebje za relativno većim brojem сезонske radnika omogućava da се то pita na rješavanju na principu solidarnosti i saradnje — запошљavajućem radne snage iz ovih područja naše Republike na kojima se nезапoшljavaju kao problem.

Kod privatnih послодавaca veoma je izražena обесправљањe radne snage i ogleda se u zakidašu prava iz социјalnog osiguranja nepoštovanje prava iz radnog односа, u korisnjevju dnevnog, godišnjeg i nedjeljnog odmora, oduslovovanja za vrijeme državnih praznika, a tu je i izbjegavanje obaveza plaćanja doprinosa iz личног дохотka, што све има za posljedicu неосновano bogaćeњe.

ZA ШTEDЊУ И РАЦИОНАЛНЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

ANALIZOM podataka korisnika dруштvenih predstava, koji se односе na isplata po osnovu prekowremenog, odnosno honora-rnog rada, građansko-pravnog odnosa, dnevnica, troškova rezervacija i regres-a za godišnje odmora itd. — bez obzira што се само na osnovu њих не могу u potpunosti sagledati све неправilnosti — с правом се може postaviti pitanje ekonom-ske i dруштvene opravdanosti tih izdataka.

Исплате korisnika dруштvenih predstava privatnimima, registranim i nerегистrovanim organizacijama iznosile су у 1970. godini 102, а у 1971. — 175 miliona starih dinara; закup-

ПОЗАЈМЉЕНА КАРИКАТУРА

— Хајде да питамо оног друга, да ли је у свој реферат о социјalним разликама и нас ставио!?

нице приватnicima 102 у 1970. a 258 miliona у 1971. години; исплате за prekowremeni i хонорарни rad, 20, односно 80 miliona; за građansko-pravni однос pet, odnosno 14 miliona; za rezervaciju 46, odnosno 78 miliona; reklamu 65, односно 93 miliona; regres za godišnji odmor 122, odnosno 168 miliona, a za dnevnice 83, odnosno 121 miliona starih dinara!

АКТИВНОСТИ ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

Treba istaći i uticaj radešnje lichenih dohotaka na stvaranje neopravdanih socijalnih razlika. Moglo bi se reći da je raspon između naјvišeg i nanižeg lichenog dohotka (1:3 do 1:4,5) u radnim organizacijama naše opštine prihvataljiv. Međutim, to se ne bi moglo reći i za raspon lichenih dohotaka između radnika istih kvalifikacija u raznim radnim organizacijama, što ukazuje na to da je naрушen princip raspodjeline prema radu.

Politika oporezivanja lichenog dohotka imala je za posljedicu nejednak tretmam zapošljenih, odnosno stvaranje socijalnih nejednakosti u slučaju gdje više stanova domaćinstava oствaruju visok ukupan dohotak, a ni jedan pojedinačno ne podleže porekskoj obavezi, jer su tako oствareni licheni dohotaci i obaveze organizacija i ekspresne kontrola u radnim organizacijama i obavezno pozivaju na odgovornost licheni dohotak i njegovog počinioce.

Успешno отклањањe ovih slabosti претпостavlja efičasnosti rad nadležnih organa, службе javne bezbjednosti, суда, тужilaštva и инспекcijskih organa. У поступku око отkrića počinilača krvichnih djela neophodno je organizovati i efičasne djelovanje internih kontrola u radnim organizacijama i obavezno pozivaju na odgovornost licheni dohotak i njegovog počinioce.

жемо прочитати на споменицима и спомен-плочама, по-дигнутим готово u сваком selu.

Dobre je, mislim, то што најесu заборављени ti mlađi ljudi, који се своје младости нијесu наносили. Aли, још боље bi bilo kada bi se o опшtem dobroj i blagostima vodilo više računa него o личном престижу i bogatstvu. Buznis je туђa rijec i никако ne bi smio našim ljudima da буде na prvom mjestu. Za слобodu земље i заједnicu срећu gine su mlađi ljudi — ne da bi oni сами уживali u слободи, већ da nam она буде заједничka. Тако bi trebalo da misle i ljudi danas — како да допринесу опшtem напretku, a ne kako da закину od zaјednicu da bi лично њима било боље. Tek tada bi preobražaj našeg kraja bio potpuni. Чини mi се да bi најбољи ljudi u tom pravcu trebalo da radе — примјером da покажу како су неукаљано име и опшte добro највећe пријednosti, које се ни са каквим bogatstvom не могу upoređivati.

Марко И. Куљача

Чиšaoци — сараđnici

ПРЕОБРАЖАЈ БУДВЕ

Будva од prije desetak godina i danas — то су два grada. Kada sam, po povratku u zavizacu, poslije više od četvrti vijeka, video Budvu, ona se nije mnogo razlikovala od one nekadašnje iz koje sam 1911. godine bio pošao — za hlebom. A zatim je, svega za jednu deceniju, došlo do takvih promjena i preobražaja da је onom koji toliko godina ni nije video Budvu teško i prepoznati.

Porastao je животni standard stanovnika koji su većinom tu, na pragu svoje kuće, нашli posao, dok se nekad za zaradom moralo ići preko okeana. U samoj Budvi ima više privatnih kolona nego što ih je nekad bilo u čitavoj Crnoj Gori, odnosno Zetskoj banovini. Neki mogu sagovornici su se čudili — и готовo su mi zamjerili zbotoga — што sam kupio „шкоду“, a ne неки lуксuzniji automobil. Kada sam im odgovorio da је „шкода“ za мене dobra, један је rekao da је on ne bi uzeo ni „kada bi je na putu našao“. Читav kraj od Budve do Buljarića potpuno se izmi-

jenio. Podignuti su drevni kendiće, и све to za desetak godina!

Ali, чини mi се, и хотeli, stambene zgrade, luku-

suzne vilе i takozvane vi-

ljuđi su se sve dječa skoluju —

autobusima se pravozove od ku-

te do škole i обратно — се-

la u okolini Budve Budve i Pet-

rovca su као predgrađa.

Školovanje nije više bri-

ga roditelja, то јест само њи-

ма било боље. Tek tada bi pre-

obražaj našeg kraja bio

potpuni. Чини mi се да bi

У скоро „туристички водич“

Крајем прошле године Културни центар из Будве Биро за туристичку промоцију из Загреба „Туристички водич“ склонали су архиман о издавању туристичке публикације у којој би било представљена будванска грађа. Договорено је да публикација „Будва, Свети Стеван, Петровац“ изиђе у штампе до краја маја овога годишњца, с тим што ће се штампати на српскохрватском и неколико страних језика. У тој публикацији ће бити приказане природне јелопоте овог поднебља, грађевински положај и историјска прошлост, са посебним уважањем на све културно-историјске споменике. Практичније се преглед туристичког развоја овог краја, у коме ће бити приказани смјештаји и други капацитети и презентирани описи околине. Тако комплетирана публикација ће бити од велике користи туристичким водичима различитих агенција. Поред туристичке карте цијеле републике, у њој ће бити штампан посебан план града Будве, преко стотину страница, у којима ће бити савремено уређена и илустрована фотографијама у колору.

Туристички радници уједињени су ову акцију, која ће знатно допринести бољем упознавању и представљању свог изванредног дијела ове обале.

С. Г.

Туризам захтијева не само хотеле, ресторане, игралишта, паркове, плаже и шеталишта...

ПРЕД ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ

МНОГИ МЈЕШТАНИ И ТУРИСТИ, који овдје летују, интересује се и, с правом питају, кад ће Будва једном добити уређено шеталиште.

Ово интересовање је на мјесту, јер Будва се задњих година толико туристички развила, да се сада мора мислити и радити, не као до сада, углавном на унапређивању угоститељства, већ и на развој свега онога осталог, без чега се развијенији туризам не може замислити.

Стаза од Божовића куће до хотела „Парк“, дosta је дуга, широка, у непосредној је близини мора, такорећи идеална за ову сврху.

Истини, Будвани и гости су и до сада користили ову стазу за шетњу, али она је запуштена, неуредјена и без икаквих услова да би се човјек, шетајући њоме, пријатно осјећао.

Чини се да је, прије свега, неопходно да се схвати како Будва има пријеку потребу за једним шеталиштем, за једним, да тако кажемо, излазом у природу. Ово тим прије што шетали-

ШЕТАЛИШТЕ

ште и мимо наше воље постоји и за чије оспособљавање, баш због тога, нијесу потребне велике инвестиције. Потребно је, изгледа, само мало више разумевања, умјешности и туристичке културе.

Да би се добило једно такво шеталиште, неће бити потребно да булдожер прекопава и равна терен, да се изводе остали, веома скupи, радови и све остало, што прати изградњу стазе.

У нашем случају неопходно би било да Скупштина општине својом одлуком прогласи поменуту стазу стазом за шетњу-шеталиштем, ако не ни због чега другог, а оно, макар, да та одлука неког обавеже да се стаза поправи, очисти, одржава, као и да се, читавом њеном дужином, поставе клупе, да Будвани, да гости, кад зажеле, кад се заморе, могу сјести и одахнути. (Приговара се, и људи не могу да ра-

зумију, како се и до сада није неко сјетио да на овој стази, тачкој каква јесте, постави неколико клупа за сједење).

Наравно, тај кога би ова одлука обавезала морао би да забрани и прилаз возилима дијелом стазе поред Сајма, јер, свједоци смо, кроз колику се гужву лети, на овом простору, пробијају аутомобили, којима, не ријетко, управљају несавјесни и притпити возачи. Још кад се зна да највећи број туриста долази овамо колима, не да разгледа Сајам, већ у кафану-ресторан, онда нам изгледа да не би требало много размишљати за доношење овакве мјере.

Да ли они који примају „плату“ за унапређивање туризма мисле на ове „ситне“ ствари, због којих се туристичкој Будви и туристичким радницима, нормално, пребацује и замјера.

М. П.

Археолошки налази у некрополама Будве

ПРИЛИКОМ КОПАЊА ТЕМЕЉА за хотел „Аvala“ пронађени су многи предмети, који су указивали да се овде налази веома врједно културно благо. Али најзапажен, они су, маком, постали власничтво других музеја или приватних лица, чиме је осиромашен фонд археолошке збирке у Будви.

Послиje рата, у више наврата, вршена су систематска ископавања од стране Завода за заштиту споменика културе из Цетиња и Археолошког института из Београда. Из хеленистичког периода имамо мали број експоната, међу којима се истичу у науци познате апулијске вазе, као и некад рађене у Луксюору, Италији. С обзиром на то да су трговачке везе Грчке и Јадранске обале биле доста јаке, разумљиво је што је дошло до увоза тих ваза у мјеста дуж Јадранске обале, а нарочито у гр-

чким колонијама. На овим вазама нема типичних ликовних представа, карактеристичних за старији период Грчке. Оне су украпане геометријским, жљебним, управним урезима, такозваним канелуза.

Римски период се историјски надовезује на грчки, што се види по томе да се на грчку надовезује римска некропола с бројним налазима. Мртви су сахрањивани у стакленим урнама као и данас има мали број, очигледно, јер је материјал био лако ломљив. Када су мртви спаљивани, њихов непеч стављан је у урину која је смештена у већу камену връбасту посуду с покlopцем. Захваљујући томе, стаклене урне су се и могле сачувати приликом копања некрополе.

Стакло је, као и данас, имало велику значајну улогу и примјену. Било је познато још бли-

коисточним пародима. Римљани су још више развили и унапредили његову производњу. Произведено је римско стакло различитих облика: урне, амфоре, пехари, судови мањих димензија за мирисе и уља, дугуљасти или „бокасти“ већином с грлићем. Мањи судови често су стављани поред стаклених урни у гробове, а познати су под именом „лакримарија“ — судови за сушу.

Поред обичног, безбојног, зајажени су „милнофири“ — предмети од обоеног стакла. Значајни су предмети од керамике: плитке здјеле, поклонци, керамички судови лоптастог облика, с другим узаним вратом, балзамијуми вретенастог облика, трбушасте посуде с развођеним ободом и дршком, жижици од печених земље с другим узаним кљуном који се завршавају прстенастим ободом, керамички

кенделабри, судови крушкастог облика с по двајве тракасте дршке, крчази, хидри и керамичке урне.

У некрополама су пронађени бронзани танчири и други судови биконичног облика, затим дјелови накита, игле, плитке бронзане посуде, дршке бронзаних симилума, бронзане фибуле, као и разноврсни фрагменти других предмета. Од накита су се нашли златни прстен од двоструке златне жице с два рубина у елипсоидним лежиштима, сребрни прстен с гемом у којој је изведена представа стојеће људске фигуре, затим женски накит од стаклених „пасте“. Међу овим налазима, значајно је да је пронађен бронзани новац Арељана и Теодосија, као и други који је још у фази испитивања. Вриједни су и акваархеолошки налази из мора.

Станко ПАПОВИЋ

У припреми спомен-књига

Општински одбор Савеза бораца одлучио је да приступи штампању спомен-књиге у којој ће бити приказан живот и рад погинулих и стријељаних учесника Народно-ослободилачког рата са подручја Будванске општине.

С. Г.

Рјечито признање

Централни раднички савет Хотелског предузећа „Стефан“ поново је упозорио Владимиру Митровићу, изабравши га за шефног директора.

Шеф формално-правних већа, предвиђених конкурсом. Раднички савет је прихватио одлука о повећању имања у значајне успехе које предузеће постигло у току прве године, за време Митровићевог првог мандата. Ати успеси огледају се сталном повећању коришћене капацитете и одговорњем порасту личних донација, у побољшању квалификационе структуре и континентном уздашњу струје способности радника, које је резултат стипендирања одређених профилова као потребних за рад у овом предузећу. Посебна пажња посвећена је унапређењу организације предузећа.

За време четвртогодишњег рада и руковођења Владимира Митровић је доприносио пуној афирмацији овог предузећа, о чему говоре и земаљска признања, међу којима, као једно од највећих, треба поменути „Златну јабуку“. Захваљујући на указаном поверењу Митровић је, као што је то обично људи од дјела, био веома кратак — обећао је да ће настојати да поверење обравда.

У наставку рада Централни раднички савет изабрао је и интерну комисију за истраживање поријекла имовине у коју су ушли Буро Вукотић, Милан А. Митровић и Ђубо Анђућ.

Д. Ђурановић

ЗАШТО ТАКО?

ОСАМ ГОДИНА ЗАБОРАВЉЕНИ

Мирко Гргуровић, 51-годишњи радник Хотелског предузећа „Авала“, учесник Народно-ослободилачког рата од 1941. године, и, уз то, инвалид, сваког јутра, када се враћа с посла (ради као нощни чувар), прво погледа да ли је читава зграда у којој станује са својом шесточланом породицом. Овај брижни родитељ живи већ пуних осам година у страху да ће једног јутра затећи своју фамилију у рушевинама. Наиме, зграда је, последњег земљотреса, означена као опасна за становање. Грађевинска инспекција Скупштине општине Будва је власник зграде — Црквени одбор, који Мирко плаћа 800 динара мјесечно на име станарине, донијели су рјешење о исељењу и тиме скинули са себе одговорност за случај да дође до неожељених послједица. У ствари, сви су објега дигли руке и препустили га — судбини. Ризик га је живот свој и своје фамилије. Мирко је преузeo на себе. А и шта би друго када за њега ипак другог излаза.

НА КРАЈУ ПОСЛОВНЕ 1972. ГОДИНЕ

У „АВАЛИ“ - ИZNAD ОЧЕКИВАЊА

ХОТЕЛСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „АВАЛА“, највеће ове врсте у нашој Републици и једно од најпознатијих у нашој земљи, постигло је и у прошлјој години велима добро резултате. Кроз његове објекте у Будви и Бечичима прошло је од 1. јануара до 31. децембра око 60.000 домаћих и страних гостију — 9% више него у току дана раније. Остварено је око 618.000 поноћија — 3% више него у 1971. години. У овом раздобљу постигнут је промет од 94.370.000,00 динара, односно 12% више него у претходној години. Доходак је износио нешто мање од половине укупног промста — 44.370.000,00, то јест био је за једну трећину мањи него у 1971. години. Иако су, у односу на 1971. годину, обавезе према друштвеној задјеници порасле за 24%, за 15% повећан је доходак по раднику. Очекује се да ће у фондове предузећа бити издвојено око 29% оствареног доходка, што значи да колектив, као и досад, посебну пажњу посвећује будућем развоју. Није на одмет поменути да је због епидемије великих богиња и лоших временских прилика отказано око 60.000 већ уговорених поноћија у вриједности 7.200 хиљада динара.

Овако импозантнији резултати постигнути су са свега 4.600 лежаја од којих је 10% — они у хотелу „Медитеран“ — коришћено тек од 15. јуна, то јест свега два мјесеца. Иако су, упркос лошим временским приликама и низу тешкоћа које су дошли као последица вароле, забиљежени знатно бољи успеси него годину дана раније, у предузећу је број радне снаге повећан свега за 1%, што значи да је прворазредна пажња била посвећена њеном

оптимистичким очекивањима. Утолико су вреднији што су остварени у једној необичаној години, сезонским радницима лични дохоци повећани за 20%, док су просјечне зараде сталних радника биле мање за око 17%.

Брига о људима и њиховом животном стандарду дошла је, такође, до изражaja. Предузеће је до сада изградило станове за 110 радника и четрдесет деветорици одобрilo стамбене кредите под повољним условима. Ових дана завршавају се радови на супермодерној, вјероватно најкомфорнијој стамбеној згради у Будви, у којој се налазе 52 стана — три тро-собна, четири двојпособна, 39 двособних, два једнособна и четири гарсоне. Зграда ће стајати преко десет милиона динара, која средства су добијена у виду кредита од котарске филијале Југословенске инвестиционе банке.

Према свим показатељима, перспектива за овогодишњу сезону је изванредна. Први гости очекују се већ 15. марта, а уговорено је свих 4.600 лежаја. Већину гостију — 64% — чиније Немци. Друго место, са 25%, заузимају Енглези. Швеђани, Аустријанци и гости из осталих земаља заузеће преосталих 11% смјештајних капацитета хотелског предузећа „Авала“.

Колектив би могао да буде сасвим задовољан и да без никаквих брига очекује завршни рачун. Резултати су сасвим добри, чак изнад нај-

оптимистичких очекивања. Утолико су вреднији што су остварени у једној необичаној години, сезонским радницима лични дохоци повећани за 20%, док су просјечне зараде сталних радника биле мање за око 17%.

Иако је отворен 15. јула 1972. године хотел „Медитеран“ са 460 лежаја још није плаћен. Предузеће није било у могућности да обезбиједи средства за измирење обавеза према извођачима радова и добављачима опреме, што значи да ће се наћи под ударом законских прописа. Непокривене инвестиције нијесу мале — 32 милиона динара — па представљају велику бригу за овај изузетно вриједни колектив туристичких посленика. Једини излаз, како сматрају у предузећу, треба тражити у добијању иностраних кредити, намијењеног за финансирање прекорачења на објектима у туризму. „Авала“ се обратила са захтјевом у увјерењу да ће он бити позитивно пријешен, пошто је у питању објекат који је завршен прошле године, а ни до данас ипак јесу покривене обавезе према извођачима и добављачима опреме.

Р. В.

НОВА БОРАВИШНА ТАКСА

Према Одлуци Скупштине општине, боравишна такса је повећана, и износиће за период од 1. маја до 31. октобра по 3,00 динара дневно по особи, а у осталим мјесецима по 2,00 динара.

Имајући у виду да су угоститељске радне организације већ објавиле цијене за сезону 1973. године, те да су у ту цијену укајали висину боравишне таксе, која је важила у 1972. години, Скупштина општине је донијела закључак да ће висина боравишне таксе предвиђена одлуком важити тек за 1974. годину.

Треба истaćи да одлука не предвиђа опорезивање играња карата на јавним мјестима.

Одлуком је, исто тако, предвиђено да грађани који истичу реклами најчешће табле радија оглашавања издавање соба плаћају годишње 300,00 динара.

За паркирање путничких моторних возила грађани који своја возила региструју код Одјељења за унутрашње послове Скупштине општине Будва плаћају годишње 120,00 динара, и то приликом регистрације возила, када ће добити одговарајућу налепницу коју ће држати на вјетробрану возила. За возила која су власништво радних организација на име паркирања плаћа се годишње 240,00 динара.

Хотел „Интернационал“ — пријатан кугак зими

РЕЛАЦИЈИ: „КОМФОР“ — „ПАЛАС“

ВИЛЕ — А ДА ЛИ ИЗ РАДНИЧКИХ ЧЕПОВА?

Није нам намјера да бранимо кривце, нити да оптужимо негине. Не преузимамо на себе улогу тужиоца, виља или судије. Циљ нам је да се и недавни „случај“ између задруге „Комфор“ и Угослитељског предузећа „Палас“ сагледа у пуном и правом свијетлу. А да бисмо били у стању, дајемо у овом броју ријеч двојицама тројицама инспектора — Миливоју Јанковићу из Будве и Љубику Вукасовићу из Београда — као „тужиоцима“ — и тројици „прозваних“: Саву Франовићу, директору Угослитељског предузећа „Палас“, Тому Радовићу, шефу радионоводства истог предузећа, и Луки Перазићу, руковођачу градилишта предузећа „Комфор“.

УСКОРО ЋЕ СЕ ЗНАТИ
КО ЈЕ И КОЛИКО У
ПРАВУ: ИНСПЕКТОРИ
ИЛИ ОНИ КОЈЕ СУ
ОНИ „ПРОЗВАЛИ“

Инспектори тврде...

У својој информацији инспектори су, као прво, замјеници Радничком савјету предузећа „Палас“ што је донио решење да прикупи пет пореза за извођење грађевина, занатских и других рада на хотелу, депандансу и обраћајницама у Петровцу, и то од „Комграта“ и „Комфора“ из Београда, „Блабара“ из Краљева, „Прерадора“ из Херцег-Новог и „Пре Горе“ из Никшића. Предузеће није претходно написало конкурс о подобности извођача, већ је, као повољнијем, грађевине радове уступило београдском предузећу „Комфор“. Истиче се, затим, да та куја, у ствари, није била повољнија: нешто касније могли су захтјеви за накнаду повећање цијена уговорених радова, чије је доворшење, а тиме и коришћење објекта, закаснило више од једну дану.

Предузеће „Комфор“ — наводи се даље у информацији — закључило је уговор са Савом Франовићем да му у Петровцу на мору подигне кују површине сто квадратних метара. Радови на њој, тврди се, налазе се у завршној фази, а њена корисна површина износи 150 квадратних метара. Уведено је и стакло пријање. До дана контроле, почетком јануара ове године, Франовић није био платио ни једног динара за ову зграду. Истина, он је уједно у предузеће „Комфор“

да отплачује издавањем лежаја предузећу „Комфор“, па му је у току 1970. признато 46.000, 1971 — 26.000 динара, а колико је отплаћено у 1972. години није могло бити утврђено, пошто није евидентирано. У информацији се наводи да Радовић те приходе није пријавио надлежном општинском органу, па није могао бити ни опорезован.

Лука Перазић, управник „Комфоровог“ градилишта у Петровцу на мору, продао је — наводе инспектори — свом предузећу неизграђено грађевинско земљиште у Перазића Долу и у Режевићима, али, пошто није приложио доказ о власништву, оно није укњижено као власништво „Комфора“ с којима нијесмо могли да ступимо у контакт, нити да чујемо њихово мишљење, па, у интересу потпунијег информисања, читав тај материјал остављамо за евентуалну другу прилику.

САВО ФРАНОВИЋ:

„ОГЛАШЕН САМ КРИВИМ БЕЗ СУЂЕЊА“

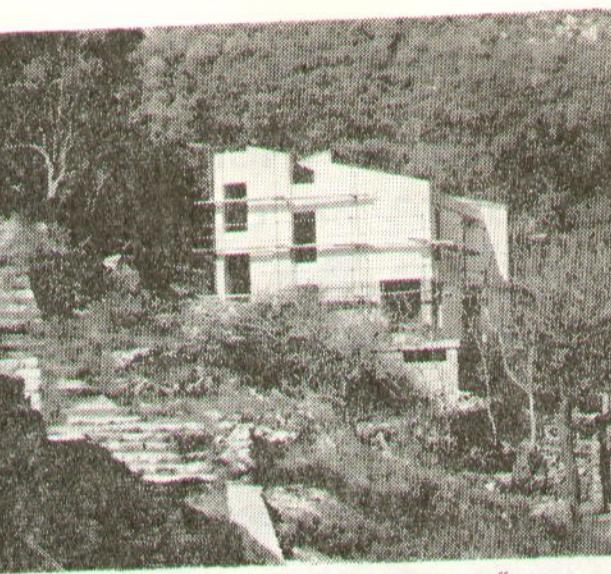
— Доказају да нијесам крив, а вама који сте дошли у име „Приморских новина“ захваљујем се што ми омогућавате да изнесем чињенице, — биле су прве ријечи Сава Франовића, када смо га као „прозваног“ посјети-

ли, у августу прошле године, помоћу гарантног писма Управе градилишта, на чијем се челу налазио, подигао за своју кују намјештај у вриједности преко 40.000 динара. Овим износом он није задужен у књиговодству предузећа, нити му је racun bio испостављен. У информацији инспектора Јанковића и Вукасовића наводи се подatak da je Perazić u toku 1972. godine potrošio na imenje reprezentacije 20.000 dinaara, i to u godini kada su radnici, zbog neradovnog primanja lichenih dohadaka, bili prioruđeni da obustave rad.

У изјевштају инспектора помињу се још имена неких руководилаца, инжењера и техничара „Комфора“ с којима нијесмо могли да ступимо у контакт, нити да чујемо њихово мишљење, па, у интересу потпунијег информисања, читав тај материјал остављамо за евентуалну другу прилику.

родичну стамбену зграду од својих средстава, и у томе што су друштveni фондови поштећени, кажу, моја је грешка.

Прегледом документа која нам је Франовић ставио на увид добија се нешто другачија слика о његовом „случају“. Са Стамбеном задругом „Комфор“ он је, у својству задругара, закључио 25. децембра 1970. године уговор број 2842, који је овјерен код Управе прихода Скупштине општине Будва и Општинског суда у Котору. Задруга се обавезала да на свом земљишту у Петровцу изгради породичну стамбену зграду од сто квадратних метара и да му уступи плац површине до 350 квадратних метара, као и да у згради уведе етажно грађање, с тим што би трошкове набавке пећи, бренера и резервоара он сносио. Предвиђена корисна површина, прецизирano je у уговору, може се повећati на Франовићев захтјев. Он би био дужан да приликом пећног пријема, по коначном обрачуни, надокнади трошкове по важеој цијени коштања. Обавеза Сава Франовића била је да уступи Задрузи своје непокретности, и то парцеле број 555/2, 556/2, 553/2, 565/2, све у Катастарској општини Катун-Режевићи, и парцелу број 348/7, Катастарска општина Петровац, у површини 347 квадратних метара. Поред тога, одрекао се да тражи накнаду за 66 стапала маслина које су се

„Вила са 150 м² корисне површине“

налазиле на овом земљишту. Анексом уговора број 102 од 1. априла 1971. године споразumno је процијењена вриједност тога удјела на укупно 20 милиона старих динара, то јест, с обзиром на вриједност маслина, ни четири хиљаде динара по квадратном метру.

Пошто задруга није завршила зграду до предвиђеног рока — 13. јула 1971. године, Франовић је, мјесец дана касније, затражио да се уговор раскине. Својим дописом број 01-403 од 18. VIII 1971. године Задруга одговара да се не може сагласити са захтјевом, наведеним као разлог да су на Франовићевом имању подигнуты грађевински објекти, чijim bi rušenjem gredile veliku materijalnu štetu.

У записнику са сједнице Радничког савјета предузећа „Палас“, која је одржана 15. II 1971. године, када је одлучено да се као најповољнија прихвати „Комфор“ понуда, прочитали smo da Franović nije bio za to da se prihvati ponuda „Komfora“. „Разлог због којег „Комфор“ нијесам личнонаклонjen јесте чињеница што од раније имам с њима аранжман о изградњи породичне куће.“

На проширеном састанку Секретаријата Мјесне конференције

је Савеза комуниста расправљао се 17. новембра 1972. године о свему што се изродило на рејлацији „Палас“ — „Комфор“, па је закључено: „Презентовани документи јасно потврђују да се други Франовић није служио недозвољеним и комунистичким недозвољеним машинацијама, које му се јавно или тајно приписују, с обзиром на то да му и кују и нови хотел, чији је он директор, гради исти извођач. Скуп чврсто стояји на становишту да Франовић и даље треба да руко води Секретаријатом. Мјесне конференције, јер је и до сада много допринио организованом раду како Секретаријата тако и свих организација и органака на овом терену...“

ТОМО РАДОВИЋ: „ЗАЈЕДНО С ПОРЕЗОМ ПЛАТИО САМ И КАЗНУ“

— Са браћом, оцем и сестрама почeo sam da podijem stambenu zgradu u Petrovcu još prije nego što je u ovo mjesto stiglo preduzeće „Комфор“. Касније sam sa ovim preduzećem skloplio ugovor i pristaо da im kuju izdам i tako otplatujuem ostatak duga, jer sam već bio uplatio 9.970.000 starih dinaara. U toku protekle tri godine prebijeno mi je ukupno 9.400.000 dinaara. Осим се krivim što nije sam prijavio porez za 1970. godinu na vrijeme, već kasnije, pa sam, zajedno s porezom, platio i kaznu. Inache — nastavio je Tomo Radović — odlucivanjem oko dojeljivanja radova preduzeću „Комфор“.

ЛУКА ПЕРАЗИЋ:

„КОМФОР“ МИ ДУГУЈЕ 100.000 ДИНАРА

— Још крајем 1965. године продали smo ја и сувлачињи „Комфору“ око десет хиљада квадратних метара грађевинског земљишта, на коме је изграђено насеље у Перазића Долу. Изградња се ширila, па је и куповина настављена, о чему постоје уговори регистровани код Скупштине општине Будва и у предузећу „Комфор“. За протеклих осам година овај радноj организацији нико није ометао посјед или изградњу, а ја сам још од 1945. године као на своје плаћao poraz na to zemljishte, zloga čega nije sam primaо dječji dodatak. Iz svih ugovora potražujem још увијек od „Комфора“ износ од 100.000 динара.

Зграда коју сам „подигао у Режевићима“ постоји од прије — 400 година! Четири пута је паљена и увијек, на истом месту, обновљана. Ја сам је само адаптираo time што сам, умјестo drvene postavio armiranu-betonisku međuspratnu konstrukciju i prednju fasadu obložio teškim каменom. Радове сам изводio u svojoj režiji, što mogu da potvrdi radnici Dragana Ivanov, Milutin Radović, Makso Kovačević, Dobrivoje Tasev, Vasilić Tasev, Šefkić Banda i

brojni priјатељи и komšije који су mi помагали, нарочито приликом betoniraњa pliče. Са грађевинским материјалом плаћao sam, као и по рез na promet. Нијакада, ni u jednoj prijilići, nije sam zlopotrebio svoj положај u pogledu angajovanja radne snage ili kupovine materijala, u što se lako uvjeriti na osnovu uređno potpisivanih faktura i izdatnica iz magazina. Намјештај sam набавio po одобрењу директорa предузећa, пошто ono nije moglo da mi исплати dužnu sumu zloga toga što je bilo blokirano.

Што се тиче пута од магистрале до засеоска Горњији катун (моја куја налази се на почетку села), он је рађен за потребе радничког насеља нашег предузећа и за mјeshtane ovog sela, koji su, bez nakanade, ustupili „Комфору“ заједничko zemljishte za probijanje dva puta дужег puta u Perazića Dolu. Уз гред напомињем и то да је taj put građen tokom 1968. и 1969. године, kada ne samo što nije sam radio u „Комфорu“ него mi ni na kraju pameti nije bilo da ћu doći u to preduzeće — rekao је, između ostalog, Luka Perazić.

Димитрије Јововић
Саво Грговић

На милион динара процијењена — од ока

око 5000 квадратних метара неizgrađenog грађевинског земљишта у Режевићима, а да оно није претходno процијењено, нити је, чак, приложен доказ о власniшtvu.

За рачун Тома Радовића, шефа радионovodstva у „Паласу“, „Комфор“ је још 1967. године изградио кују у вриједности 210.000 динара од којих је он до почетка 1973. године уплатио свега 90.000 динара. Уређено је, наиме, тако да Радовић остатак ду-

ли. — Жао mi је, међutim, što zbor neodložnog posla ilješam u mogućnosti da vam ovo izložim, a možda je i bolje da se na osnovu dokumentata sami upoznate sa čitavom materijalom, da se sami uverite da sam oglašen kriješim bez suđenja. Dodaо bix josi samo to: Da sam, kao direktor preduzeća, trajko dрушtevi stan, sigurno bix da dobio, i tada bi sve bilo normalno! Ja sam, međutim, odlučio da sagradim po-

О ДЈЕЦИ * ЗА ДЈЕЦУ * ДЈЕЦА О СЕБИ

Ученици и ученице, позивамо вас на сарадњу.
Пишите за свој лист. Шаљите нам цртице,
пјесме и цртеже...

КАДАР ИЗ ДЈЕЧЈЕГ ФИЛМА „ДАРБИ ОГИЛ“

Несвакидашња бајка

ИРСКА ЈЕ ЗЕМЉА маште и ласкања, поезије и смијеха, дивљих планина, питомих вода и... кућних духови. Она је постојбина Брајана Конорса, краља патуљака, високог свега пола метра и старог пет хиљада година! Он је један од главних јунака ове широм света познате бајке, највеће читаоцима од седам до — седамдесет година, саткане од легенди, сноса, визија и јаве — свега онога што узбуђује и подстиче машту.

Дарби ОГил, чувар замка, иначе познат као човјек који воли много да прича, не може да се помири с мишљу да ће бити пензионисан. Он се једне ноћи стргмоглављује у подземне одaje краља Брајана који покушава да задржи веселог старца. Овај, међутим, успијева да побјегне, а затим опија краља патуљака и затвара га у цак, постављајући му као услов за ослобођење да му испуни три жеље. Једна — да се распласа љубав између Кети и Дарбијевог наследника Мајкла — пропада зато што разочарана дјевојка одбија младићеву љубав. Ни с другом — гомилом златника и драгуља — Дарби ОГил није задовољан, пошто се у међувремену тешко разбојела његова ћерка. Када је приметио кочије смрти које долазе по Кети, старац је изразио трећу жељу — да умре уместо ћерке. И, док га кочије одводе на „онај свијет“, Дарби примјењује поред себе краља Брајана, па, да би

ВЈЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ

МИЛИОН У ГРАМУ

Сјеменка једне врсте орхије толико је ситна да их треба пун милион, па да све заједно буду тешке само један — грам!

НЕНАДМАШЕН РЕКОРД

Американац Зибелман, чије су обје ноге биле ампутирани, одржао се непрекидно на води 168 сати. Овај још ненадмашени рекорд он је постигао 1941. године у једном базену у Хонолулу.

Новогодишња јелка

Ове године мама и ја уредиле смо лијепу јелку. Сва је исклесана бомбицама, звончићима, трубицама и осталим накитом. Испод ње су смјештени поклони и играчке, увијени у шарени папир и златне вртце. Јелка блиста од свјећица и у попутами изгледа као да је сва у пламену.

Сандра Ђурбузовић

Залазак сунца

Тихо је и мирно. С времена на вријеме чује се завијање вјетра. Планински врхови постају све тамнији. Само још један зрачак Сунца их обасјава. Сунчеве боје се прелијавају на небу као дуга. Најзад нестаде и њих. Ускоро ће се спустити ноћ и сакрити читаву природу.

Ненад Марсенић

Непогода

Сунце су скрили густи црни облаци. Улицама је као луд урликао вјетар и ломио све што му се препријечило на путу. Пажњу су ми привукле laste које нијесу успјеле да умакну невремену. Легјеле су око мог прозора. Чинило ми се као да су ме молиле да им помогнем. Отворила сам прозор и пружила своје руке са жељом да добију у моју топлу собу. А оне се преплашише и уз болан цвркнут одлетјеле ка небу, одакле су се надале свом спасиоцу — Сунцу. Било ми их је јако жао. Многе су тога дана нашле смрт у нашем граду.

И послиje неколико дана, када је невријеме престало изненада као што је и дошло и када се Сунце опет појавило на небу, laste су одлегјеле. Далеко од града и од мојих очију. Увијек ћу се сјенати невремена које је изненадило не само мене и њих, већ и природу.

Вера Пејовић

МОЖДА НИСТЕ ЗНАЛИ

БУДВА — ГРАНИЦА ДВА ЦАРСТВА

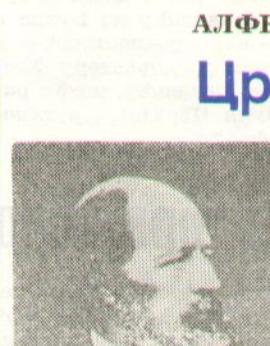
ДА је Будва једно од најстаријих насеља на Балканском полуострву. Кад се, 395. године, Римско царство дијелило на западно и источно, граница је прелазила тачно преко овог градића који је до дана да нашаље сачувао типичан средњевјековни изглед.

ДА је највише соли у Јадранском мору има на линији Будва — Бари: у тони воде — 38,40 килограма соли!

ДА је Свети Стефан један од најоригиналнијих хотела на Средоземљу. Његове улице замијениле су стандардне холо-

ве хотела. Свака кућа, обиљежена бројем, представља луксузни апартман. Све је очувано — куле, дебели зидови, пушкарнице, пјешчани спруд, чак и једна смоква, чији је коријен допро готово сто метара дубоко у отворе стијена!

ДА МАНАСТИР ГРАДИШТЕ, близу Петровца на мору, представља најзначајнији културно-историјски споменик. У једној од његове три цркве, на раскошном иконостасу, налази се необична икона коју називају „Свети магарац“. Кажу да је ту живио неки необично лијеп жалујеर за којим су жене лудовале. Поншто није могао да се жењи, нити смио да „гријеши“, погодио је са зоографом да мјесто његовог лика наслика главу магарца — да би себе унаказио.

АЛФРЕД ТЕНИСОН

Црној Гори

Аутор сонета под горњим насловом (објављујемо га у препрјеву Трифона Ђукића), познати енглески писник романтичар Алфред Тенисон (1809—1892) створио је значајно ревновано поетско дјело у коме изражава љубав према слободи, вјеровање у демократију. Најзначајније поеме су му „Принцеза“ „Ин меморијам“, „Краљевске сличице“ и „Енох Арден“.

ДИГЛИ СУ СЕ НА ВИСИНУ, куд се дижу и шестац царски орли; ту су вјеру и слободу сачували; ко зрак чисти, с малим моћни, спрам Турчина ту стада дан и ноћ у рукама држе пушке и ханџаре!

Још никада туђа хорда не прегази кланце ове, полујесец, сав у крви, с њихових се враћају страна, пред њиховим стотинама, разбијене са мегдана, хиљаде су посртале низ литице и долове.

О, најмањи од народа, ти велика Црна Гора, пријестоле од камена с ког узлеће горски оро, потвјековни будиоци зоре против турског мрака!

Откако се, кроз облаке, дигоше на мјесту томе твоје стјене о које се олујине стражне ломе — никад није још живјело племе моћнијих горштака!

На слици: Фолклорна секција Основне школе у Будви

Успјех је постигнут

У програму рада слободних активности у основној школи „Стјепан Митров Љубишић“ у Будви запажен је рад фолклорне секције, чији је рад повезан са именом наставника Ивана Журжула. Ова секција, основана 1964. године, постигла је лијепе резултате и сада броји 32 члана. Старији активно ради у новоформираној фолклорној секцији при Културном центру у Будви.

Много ученика са недовољним оценама

Наставничко вијеће основне школе „Стјепан Митров Љубишић“ одржало је састањак на коме је, између осталих, анализиран успјех ученика на крају првог полугодишта.

Школу у Будви и њена подручна одјељења у Светом Стефану, Брајићима и Поповићима похађало је 580 ученика и ученица који су били распоређени у 21 одјељење разредне и предметне на-

ставе. Од тога броја 370 ученика завршило је полугодиште без слабих оценама. Одличних је било 82 врло добрих — 109, добрих — 132 и добољих 50. Са недовољним оценама на крају полугодишта било је 208 ћака.

Нездовољавајућу оцену из владања имало је осам ученика, добру 33, док су сви остали били примјерог владања.

Т. М.